

- спорту (теоретико-методологічний аспект): Монографія. – Сущенко Л.П. - Запоріжжя: ЗДУ, 2003. – 442 с.
9. Тимошенко О.В. Оптимізація підготовки майбутніх вчителів фізичної культури. Монографія. /О.В.Тимошенко – Київ: НПУ. 2008. - 420 с.

АНОТАЦІЇ

ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЇ ДО РУХОВОЇ АКТИВНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ У ПРОЦЕСІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

Валентина Кузьмік

Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського

У статті проведений аналіз основ формування мотивації до рухової активності майбутніх учителів у процесі фізичного виховання. На мотивацію занять фізичною культурою та спортом впливає відсутність спеціальних знань про способи руху, фізичні навантаження, особливості впливу певних видів навантаження на організм людини. Знання закладають основу для переконань студентів таким чином формуючи потребу в заняттях фізкультурою у вільний час.

Ключові слова: мотивація, рухова активність, майбутній вчитель.

ОСНОВЫ ФОРМИРОВАНИЯ МОТИВАЦИИ К ДВИГАТЕЛЬНОЙ АКТИВНОСТИ БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ В ПРОЦЕССЕ ФИЗИЧЕСКОГО ВОСПИТАНИЯ

Валентина Кузьмик

Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського

В статье проведен анализ основ формирования мотивации к двигательной активности будущих учителей в процессе физического воспитания. На мотивацию занятий физической культурой и спортом влияет отсутствие специальных знаний о способах движения, физические нагрузки, особенности влияния определенных видов нагрузки на организм человека. Знание закладывают основу для убеждений студентов таким образом формируя потребность в занятиях физкультурой в свободное время.

Ключевые слова: мотивация, двигательная активность, будущий учитель.

BASIS FOR THE FORMATION OF MOTIVATION TO MOTOR ACTIVITY OF FUTURE TEACHERS IN PHYSICAL EDUCATION

Valentine Kuzmik

Vinnitsa State Pedagogical University named after Mikhail Kotsyubinskogo

The paper analyzed the foundations of motivation to motor activity in the future teachers of physical education. Motivation in physical culture and sports affected by the absence of special knowledge about how movement, physical activity, particularly to certain types of stress on the human body. Knowledge lay the groundwork for students beliefs thus creating the need for physical education at your leisure.

Key words: motivation, physical activity, future teachers.

ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ФІЗИЧНОМУ ВИХОВАННІ СТУДЕНТІВ

Ніна Кулик, Наталія Шошура, Лариса Прийменко

Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

Постановка проблеми. Сучасний етап розвитку фізичної культури в Україні характеризується пошуком ефективних шляхів вирішення завдань зміцнення та збереження здоров'я підростаючого покоління. Дані офіційної статистики та численні дослідження свідчать про те, що на сьогоднішній день близько 90% дітей мають різні відхилення в стані здоров'я [2; 6]. Також, останнім часом в Україні спостерігається стійке погіршення стану здоров'я студентів. Поширення серцево-судинної патології збільшилося за останнє десятиліття у 1,9 рази. Онкологічної – на 18%, бронхіальної астми – 35,2%, цукрового діабету – на 10,1%. В Україні кожний п'ятий хворіє на артеріальну гіпертонію. Встановлено, що у вищих навчальних

I. НАУКОВИЙ НАПРЯМ

зкладах освіти кількість підготовчих та спеціальних медичних груп зростає від 5,36% на першому курсі до 14,46% на четвертому. Відповідно спостерігається зменшення кількості студентів основної групи від 84,0% до 70,2% [4].

Фізичне виховання студентів складає органічну частину всього освітнього процесу, здійснюваного вищими навчальними закладами України. Усебічний фізичний розвиток, зміцнення здоров'я студентів і, на цій основі, здійснення більш високої професійної підготовки молодих фахівців у навчальних закладах представляє одну з найбільш актуальних задач фізичної культури і спорту на сучасному етапі розвитку суспільства. Фізичне виховання у вищих навчальних закладах будується з урахуванням документів Міністерства утворення і науки України. Так, у наказі від 14.11.2003 року за № 757 представлено загальні напрямки щодо розвитку фізичного виховання у Вузах з метою забезпечення виконання рішень колегій Міністерства утворення і науки України [5].

Предметом фізичного виховання у вищих навчальних закладах є педагогічний процес цілеспрямованого систематичного впливу на людину фізичними вправами, силами природи, гігієнічними факторами з метою зміцнення здоров'я, розвитку рухових властивостей, вдосконалення морфологічних та функціональних можливостей, формування та покращення життєво-важливих рухових навичок та вмінь, а також пов'язаних з ними знань, забезпечення готовності людини до активної участі в суспільному, виробничому та культурному житті. *Метою фізичного виховання у ВУЗах є:*

- формування у студентів фізичної культури особистості;
- виховання здорової, всесвітньо розвинутої, фізично досконалої людини з високою творчою та громадською позицією, готовою до довголітньої високопродуктивної праці і захисту своєї Держави;
- виховання морально-вольових якостей та потреби у здоровому способі життя, використання здобутих цінностей фізичної культури у особистій, громадській та професійній діяльності;
- ціллю фізичного виховання являється не тільки всебічний розвиток і укріплення опорно-рухового апарату, але і всебічне удосконалення функціональної діяльності головних фізіологічних і психологічних систем організму, зокрема, серцево-судинної і дихальної оптимізації обмінних процесів укріплення нервової системи і т.п., що в кінцевому результаті і передбачає найбільш оптимальний рівень фізичного стану студентської молоді.

Отже, багато студентів неохоче займаються фізичною культурою та не бачать необхідності для себе в цих заняттях. Це пов'язано не достатньою інформацією про дії фізичних навантажень на стан людини та її працездатність, культуру виховання в сім'ї, дошкільних садках, школах та суспільстві взагалі. Спостерігається неадекватність організації процесу фізичного виховання сучасному менталітетові і мотиваційній зрілості студентів, слабка мотивація студентів до своєї фізичної освіти [7]. Враховуючи те, що завдання фізичного виховання у вищих закладах не тільки набуття студентами доброго фізичного стану, а і доведення до свідомості молоді необхідності у фізичній культурі на протязі всього життя, виникає потреба у створенні додаткових мотивів, та нових форм фізичного виховання у вузі, за допомогою залучення нових видів спорту, які є популярними у молоді та підштовхували б студентів до постійних занять фізичною культурою. Особливо актуальне стає проблема використання новітніх інформаційних технологій у процесі фізичного виховання вищих навчальних закладах України, щоб вивести процес фізичного виховання студентів на новий, більш прогресивний рівень.

Зв'язок дослідження з важливими науковими чи практичними завданнями, планами, програмами. Дослідження проводилися на підставі плану

I. НАУКОВИЙ НАПРЯМ

науково-дослідної роботи кафедри ТМФК Інституту фізичної культури Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка на 2011 – 2015 рр. відповідно теми: «Підвищення рівня здоров'я і фізичної підготовленості різних груп населення засобами фізичної культури», яка затверджена відділом держреєстрації (номер державної реєстрації 0111 U 005736).

Метою статті є теоретично обґрунтувати стан використання новітніх інноваційних технологій у процесі фізичного виховання студентів вищих навчальних закладів.

Матеріал і методи дослідження. Теоретико-методологічною основою дослідження є загальнонаукові і спеціальні методи: аналіз літературних джерел та нормативно-правових документів, методи узагальнення та абстрагування, системний аналіз.

Результати дослідження та їх обговорення: Проаналізувавши літературні джерела у широкому значенні «інновація» – це синонім успішного розвитку певної сфери діяльності на базі різноманітних нововведень [1; 3]. Основною ознакою інновації в аспекті ефективного фізичного виховання є позитивні зміни, що відбуваються у процесі роботи освітніх установ у результаті спеціально організованої інноваційної діяльності. Впровадження такої технології змінює результати освітнього процесу, створюючи при цьому вдосконалені чи нові: освітні, дидактичні, виховні системи; зміст освіти; методи, форми, засоби розвитку особистості, організації навчання і виховання; технології управління навчальними закладами, системою [7; 8].

Аналіз стану наукових розробок у вітчизняних джерелах з цієї проблематики свідчить, що на сьогодні створено необхідне підґрунтя для забезпечення вираженого державного управлінського впливу на розвиток сфери фізичної культури та спорту. Важливими джерелами аналізу особливостей державно-управлінського впливу на всі сфери життєдіяльності в Україні є праці вітчизняних фахівців В. Б. Авер'янова, Н. Р. Нижник, О. А. Машкова та інші.

Отже, нові шляхи, засоби і раціональні методи фізичного виховання, що створені у процесі творчої діяльності людства, ми виокремлюємо як інноваційні (новітні) технології, сюди відносимо запозичені з метою творчого використання оздоровчі системи різних народів світу (хатха-йога, карате, бусидо, сумо, східні танці тощо).

Вивчення наукових досліджень О. Губаревої, Л. Лубишевої, Г. Попова, В. Селуянова з проблеми інноваційних технологій фізичного виховання студентів засвідчує, що вони розробляються таким чином, щоб бути оптимально розвивальними й при їх застосуванні створювалися сприятливі передумови для перебігу виховного процесу. Це пов'язано з тим, що для студентів головною метою фізичного виховання є подальше покращення рівня фізичної культури, поглиблення знань про фізичну підготовленість, формування позитивного ставлення до систематичних занять фізичними вправами як із спортивною, так і оздоровчою спрямованістю. Теоретичні ж засади здоров'язберігаючих технологій, підвищення фізичної підготовленості та рухової активності молоді мають визначальне значення у створенні інноваційних технологій фізичного виховання студентів. У дослідженнях В. Пілата, Є. Приступи та інших авторів визначено, що в основу створення інноваційних технологій фізичного виховання має бути покладена національна ідея про формування морально-досконалої особистості. Вона застосовується з урахуванням сучасних вимог до навчально-виховного процесу. Її основу складають різні види єдиноборств, які культивуються в Україні і відповідають менталітету нашого народу. Ця система фізичного вдосконалення

привертає увагу як досконалыми формами і методами фізичної підготовки так і гуманістичними принципами.

Б. Блюменштейн, Ю. Коджаспіров зазначають, що різні форми фізичного виховання, які впроваджуються з народними танцями, співом, музичним супроводом, мають значний педагогічний потенціал у справі залучення студентської молоді до регулярних занять фізичними вправами. Тому суттєвий виховний вплив мають ті інноваційні технології фізичного виховання, що містять народні традиції у вигляді національного фольклору.

Аналіз праць В. Артикула, І. Богдана, Б. Ведмеденка, М. Дубовика, К. Жукотинського, В. Кузя засвідчує, що відродженню національної системи козацьких єдиноборств сприяють методики підготовки в греко-римській і вільній боротьбі, які є в даний час науково обґрунтованими видами спорту. Розроблені інноваційні технології мають адаптуватися до умов проведення занять з фізичного виховання зі студентами педагогічних університетів.

У наукових працях В. Бальсевича, В. Шнейдера вказується, що все більше уваги має приділятися ідеї конверсії технологій спортивної підготовки в інтересах удосконалення методик фізичного виховання студентської молоді. Тому досить перспективним напрямом покращення фізичного виховання у вищій школі є використання досягнень з методики спортивного тренування, що мають втілюватися в інноваційні технології фізичного виховання студентів.

Вивчення праць В. Бальсевича, Н. Басової, Ю. Васькова, Г. Кайдалової, О. Кіяшко, Л. Лубишевої, Г. Попова, В. Столярова та ін. дозволило визначити сутність поняття “інноваційні технології фізичного виховання”. Вони є інноваційними за умов [7; 9]:

- 1) коли елементи, які їх складають, тільки починають науково осмислюватися і не отримали достатнього поширення в сучасній практиці;
- 2) коли існуючі й загальнозживані засоби фізичного виховання застосовуються з інших позицій і в трансформованому контексті;
- 3) коли створюється нова концепція навчально-виховного процесу з фізичного виховання, яка ґрунтується на попередніх дослідженнях
- 4) коли переглядаються принципи соціального життя особистості, визначаються напрями її розвитку й індивідуально добираються відповідні засоби фізичного виховання.

Ефективність інноваційних технологій фізичного виховання студентів забезпечувалася також дотриманням визначених педагогічних умов у навчально-виховному процесі. Педагогічні умови застосування засобів фізичного виховання, які пропонувалися студентам у процесі обов'язкових, секційних та самостійних занять. Це гарантувало високу ефективність педагогічного процесу, а отже й ефективність впровадження інноваційних технологій фізичного виховання студентів. Педагогічні умови, щодо систематичного залучення студентів до занять різноманітними видами єдиноборства та застосування змагальної діяльності у фізичному вихованні змінили ставлення студентів до предмета “Фізичне виховання” у педагогічних університетах, забезпечили гармонійний фізичний розвиток, сприяли загартуванню волі. Застосування особистісно зорієнтованих методів виховання на заняттях із єдиноборств сприяли покращенню фізичної підготовленості та рухової активності студентів у процесі обов'язкових, секційних та самостійних занять.

Діяльність студентів включала рухову активність та процес здобуття знань з предмета «Фізичне виховання». Знання з предмета допомагали правильно використовувати весь арсенал фізичних вправ, природних сил та гігієнічних факторів відповідно до системи гартування.

I. НАУКОВИЙ НАПРЯМ

Застосування інноваційних технологій фізичного виховання студентів на народних традиціях таких форм роботи, як заняття з фізичного виховання, змагання, ігри з елементами єдиноборств, заняття психофізичним тренуванням, атлетична гімнастика, самостійні заняття загартуванням й дихальними вправами, заняття з фітнесу, танців і т. д. сприятиме підвищенню ефективності навчально-виховного процесу у вищих педагогічних навчальних закладах.

Висновки. Аналіз наукової літератури з проблеми інноваційних технологій фізичного виховання студентів вищих педагогічних навчальних закладів засвідчив недостатню розробленість означеної проблеми в теорії і методиці виховання. Це насамперед проявляється в різному трактуванні поняття педагогічні технології, недостатньому впровадженні сучасних інноваційних технологій фізичного виховання студентів. Основною метою інноваційних технологій фізичного виховання студентів є збереження і зміцнення здоров'я, підвищення фізичної підготовленості, розвиток знань, умінь та навичок з фізичного виховання.

Перспективи подальших досліджень будуть пов'язані з більш детальним вивченням особливостей фізичного стану і фізичної підготовленості студентів, розробкою методики використання технологій у фізичному вихованні студентів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Абасов З. А. Понятійно-терминологический аппарат инновационной педагогической деятельности / З. А. Абасов // Философия образования. – 2006. – №1 (15). – С. 56 – 62.
2. Вільчковський Е. С. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: [навч. посіб.] / Е. С. Вільчковський, О. І. Курок; - 2-ге вид., перероб. і допов. – Суми : Університет кн., 2005. – 428 с.
3. Викторова Л.В. Инновационные процессы в образовании / Л. В. Викторова // Инновация в образовании. – 2002. – № 2. – С. 6.
4. Кожевнікова Л. К. Особистість викладача у формуванні здорового способу життя сучасного студента / Л. К. Кожевнікова, З. Г. Дзюба, Н. І. Вертелецька // Вісник Чернігівського державного педагогічного університету ім. Т. Г. Шевченка. Випуск 55. Серія: педагогічних наук, Фізичне виховання та спорт: Зб. у 2х т. – Чернігів: ЧДПУ, 2008. - № 55. – Т. 1. – С. 222–226.
5. Носок М. О. Фізичне виховання і спорт у вищих навчальних закладах при організації кредитно-модульної технології / М. О. Носок, О. О. Данілов, В. М. Маслов. Підручник. – К. : Видавничий Дім «Слово», 2011. – 264 с.
6. Потапчук А. А. Лечебная физическая культура в детском возрасте / А. А. Потапчук, С. В. Матвеев, М. Д. Дидур. – 2007. – 472 с.
7. Раєвський Р. Т., Канішевський С. М., Лапко В. Г. “Фізичне виховання студентів молоді України у контексті Болонського процесу” // “Фізичне виховання студентів вищих навчальних закладів: здобутки. Проблеми та шляхи їхнього вирішення у контексті вимог Болонського декларації” матеріали конференції – Київ 2007. – С. 44–49.
8. Самоха Р.А. Використання інноваційних технологій на уроках фізичної культури та секційних заняттях з боротьби /Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді: Зб. наук, праць. – Вип.8. – Кн.2. – К., 2005. – С. 131–133.
9. Самоха Р.А. Використання народних традицій у фізичному вихованні студентів вищих навчальних закладів // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту: Наукова монографія за ред. проф. Єрмакова С.С. – Х. : ХДАДМ, 2007. – № 6, – С. 257–261.

ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ФІЗИЧНОМУ ВИХОВАННІ СТУДЕНТІВ

Ніна Кулик, Наталія Шошура, Лариса Прийменко

Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

Розглянуто різноманітні підходи до фізичного виховання студентів. У статті йдеться мова про використання інноваційних технологій фізичного виховання студентів вищих навчальних закладах, які позитивно впливають на гармонійний розвиток студентів в процесі фізичного виховання. Розглянуто можливості впровадження оздоровчої інноваційної технології в педагогічний процес з фізичного виховання студентів.

Ключові слова: фізичне виховання, студент, вищі навчальні заклади, інноваційні технології, секційна робота.

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ИННОВАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИИ В ФИЗИЧЕСКОМ ВОСПИТАНИИ СТУДЕНТОВ

Нина Кулик, Наталья Шошура, Лариса Прийменко

Сумской государственной педагогической университету имени А. С. Макаренко.

Рассмотрены различные подходы к физическому воспитанию студентов. В статье идет речь об использовании инновационных технологий физического воспитания студентов высших учебных заведений, которые положительно влияют на гармоничное развитие студентов в процессе физического воспитания. Рассмотрены возможности внедрения оздоровительной инновационной технологии в педагогический процесс по физическому воспитанию студентов.

Ключевые слова: физическое воспитание, студент, высшие учебные заведения, инновационные технологии, секционная работа.

IMPLEMENTATION OF INNOVATIVE TECHNOLOGY IN STUDENTS PHYSICAL EDUCATION

Nina Kulik, Natalia Shokura, Larisa Priyenko

Sumy state pedagogical university named after A.S. Makarenko.

Different approaches to physical education of students are considered. The article deals with implementation of innovative technology in physical education of students at higher educational establishments that positively influence harmonious development of students in the process of physical education. Possibilities of health innovative technology implementation in the pedagogical process concerning physical education of students are considered.

Key words: physical education, student, higher educational establishments, innovative technologies, sectional work.